

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“

(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godini „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarski Kr. 12.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 6.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“, Kr. 6.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stote 10 para, a zastareni para 20.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izvještaji austro-ugarskog i njemačkog glavnog stanja od 28., 29. i 30. aprila nalaze se u „Objavitelju Dalmatinskому“.

BERLIN 30. Wolff Bureau, 30 aprila u večer: Kod Arrasa boj vatrom sa promjenljivom snagom. Na fronti na Aisni i u Champagni artiljerijska bitka jednako traje.

Na istoku ništa znatno.

Zračne i pomorske borbe.

BERLIN, 29. Wolff Bureau.

Dana 26 aprila engleske velike bojne letjelice napadoše bombama nekoliko torpeda, što su krstarile pred flandrijskim obalom, ali bez uspjeha. U zračnim bojevinama, što su se s tim nadevezali, jedan naš bojni hidroplan sa jednim sjedalom olorio je hincima jednu englesku veliku bojnu letjelicu. Francuski letjelički brod, koji joj je pohitao u pomoć, naše obalne baterije učinile su odmah zatim nesposobnim za boj. Tri osobe su letjeličkog broda mogosno izvučene.

U noći prije 27 aprila njemačke pomorske bojne snage preduzeše napad protiv ušća Themske. Došlo se na moru nepratielj nije pokazao, tukle su žilavo Margate i pripadne mu utvrđene naprave. Nepratieljske obalne baterije odvraćaju živahno na vatru, ali bez uspjeha. Naše su pomorske bojne snage povratile neostecene i bez gubitaka.

Oskuđica vojske u Engleskoj.

ROTTERDAM, 30. Engleski ratni ministar Derber rekao je, da bi trebalo, da nacionalni govorci i parlamentarci preduzmu po svoj Engleskoj kampanji radi dizanja novih četa. Uvelike se u zemlji protive zaključenom umnožavanju vojske, jer narod ne potaknuje mnogo pouzdanja. Od kolonija ne može se ničemu nadati; stoga red je da majka zemlja prinese zadnje nužne žrtve.

Engleska radnička stranka protiv rata.

BERLIN, 28. aprila. „Vossische Zeitung“ piše, da je engleska radnička stranka objavila proglašenje engleskog narodu, u kojemu živo kara vladu, da ona na svaki način nestoji da sprječi pravedno ponirenje sa narodnim središnjim vlasti, te da sistematski odbije ka laž i lukanu igru iskrne prijedloge njemačkih i austro-ugarskih državnika. Protiv komešanja jedne bezumne ratne stranke obraća se na savjesnost engleskog naroda tražeći da se zemlja oslobođi od tog jarma i da se na častan način s Njemačkom sporazumi, koje nije nikad mislila na uništavanje engleskog naroda.

1. maja u Njemačkoj i rat.

BERLIN, 28. „Vorwaerts“ donosi izjave generalne komisije njemačkih rudarskih zadruga i predstojništva socijalno njemačke demokratske stranke u kojoj kaže, da su radnici odlučili i ove godine kao i pregašnje dvije odreći se besposli-

POKRĘT.

Don Marko Vežić, — Jadrovac.

(Nastavak).

Što ovce jedna pred drugu promeću i na solilo se potiskuju, uzeli moji seljani, goće trevi, tu i zauzavi, zauzavljati moju mladost, da joj pismo raštije. Ponestalo dosadašnjega stiha i poremećena viđa, već ljubezno i povjerljivo navijaj i k Milanu Begiću i k Markiši Plavši, pa k ostaloj braći i družini, da im u pero kazuje, a oni opet biserjem plemenitoga srca svoga da pospuštu listak knjige bijele, one gore oscrane na junacka djela i podvige, a ovima ovjeg i na starini uliju nove snage za ustajni rad i ustrlijivo snašanje svagđanjih nevolja.

Jok de komšo moj, već na trenom popostapani! Demoj ti bolan misliš; ako tvoja stara nije sve povismio u prelo potrošila, da se zato amo sađe perom drija, ko ono Miško Slakić preko Lvova Šikića, da bi prije brdo k brdu dotokrjio, nego li razuzlo i rašljasto i nešušasto Ivakino pismo, da spređas, ne ćeš li se nabositi na one fošćice. Kod moje je mladosti riječ odijeljena, pravopis slovenički, glagol na svome mjestu, prijeđlog rastavljen od svoje imenice, a pogotovo ono bogastvo namjenskih i značajnih pučkih riječi, svaka svojom pjeva, da bi stao i do tri se puta upitao, otkuda da to ludo diješe svjetla prima. Kako školskan misnik mladost putio, tako ona tuvila.

Jos je, niti bi pomoglo kriti, gdje koga dronjava i runjava, po kojoj puti neraščišćen, jame nezatrpane, a poteškoča i pogotovo u laku čitanju i glatku pisaju. Tu i tome će dojaklai živi prijegor, nedoušljivo nastojanje, te ono trčkaranje svakoga tre-

čenja 1. maja, i to da pruže braći, očevima i sinovima u Njemačkoj, koji brane rogjenu grudu sredstva da je odrane. Sada je glavna stvar ređiti za skori mir: u tu će svrhu radnici i uspješnije raditi za mir i za svu budućnost, čim budu pregnuti za poslov.

Izvještaji turskog glavnog stanja.

CARIGRAD, 28. Glavni stan, 27 aprila:

Fronta u Kavkazu:

Patriotski okršaji.

Fronta na Sinaju:

Jedna naša konjička pukovnija protjeru nepratieljsku konjičku pukovniju i zadade joj gubitaka. Laka artiljerijska paljba.

Na ostalim frontama nije bilo osobitih događaja.

CARIGRAD, 29. Glavni stan, 28 aprila:

Fronta na Sinaju:

Englezzi napadoše dana 27. aprila jedan dio naših predstora řeštu su kraj mora, ali su protunapadom odbijeni.

Ratno stanje između Njemačke i Sjedinjenih Država.

WASHINGTON, 30. (Reuter). Zakon o dizanju momčadi primljen je u zastupničkoj kući sa 397 protiv 24 glasa, a u Senatu sa 81 protiv 3 glasova. Senat je pak primio sa 56 protiv 31 glasa preinaku, da Roosevelt smije dignuti 4 pjesadijske divizije, koje će služiti u Francuskoj.

Neutralnost Brazila.

ZENEVA, 30. Prema vijesti svajcarske telegrafne agencije, Brazil je izjavio svoju neutralnost u sporu između Njemačke i Sjedinjenih Država.

Za šesti ratni zajam.

BEČ, 29. Kontrolna komisija državnog, duga Carevinskog Vijeća odlučila je da supotpise obveznice šestog ratnog zajma, koji će skoro doći na potpisivanje.

Ministar financija, prisutan sjednici komisije, izrazio je tvrdno nadanje, da će se požrtvovana odanost naroda općim interesima, pokazati u većoj mjeri u kritičnom času, kad se krvava drama svjetskog rata regbi primije kraju, upisujući se na novi ratni zajam. Vjerujemo je, da će se u fokus golemog uspjeha njemačkog ratnog zajma izraziti i u uspjehu našeg ratnog zajma, i to tim više, što se i ovaj prikazuje kao vrlo povoljan ulaganju glavnica.

Ugarska-Hrvatska.

Previšnje ručno pismo ministru predsjedniku grofu Tisszi.

BUDIMPESTA, 29. Današnji službeni list objavljuje previšnje ručno pismo ministru predsjedniku Tisszi, u kojemu kaže: Došlo su dokon-

na k svome misniku, kako ovo, kako ono, da se po nezasoljenome trusne zrno soli, a nesigurna upravi sigurnim utrenikom.

Kako ja viđam, ne dotiče Ašpiji i Keranu već još cigla jedna grana, a i ta s malim uvenulom. Moja se zar mladež nakastila, da i tu pod njima prepila, da ostanu suha zemlja na suhoj zemlji. Črnočina onih i onakih noktijivih nedjerasija, kojima i selo i crkva pjevali, dok se njima Jadroni vrči oko gubčine valjali; netom oni presušile, i narod i misnik i hram Božji vječnim snom usnuše! Nakon toga se vedro nebo i nađo njihovom crvenom slavom, kad se ono prošastio Božića moja očušta mladež počelo ispred svoga misnika, a Milan ispred ih svih izjavili i zamoli, da ih iznijegu svih pedeset i šest mlajđih junaka srca i srčanosti izabere gratitati, da ih uputi u crkvenome pjevanju. Žele oni tim načinom svoga Boga proslaviti, misnika podariti zdravom i runtenom jabukom svoje zahvalnosti, a iz crkvenih klupa pjevačica isturati Ašpiju i Keranu, jer njihovo crveno pjevanje došće Boga hvali, dok je tim njihovim bogom njihov trbuš.

Nije svaka ptica za kretku, neki i pripada rodu perjaša, te ni svu moju mladež za crkvene pojce, i ako svu svojom poletnom dušom, plemenitim srcem te neporocnim kršćanskim živiljenjem svagđe i o svakojuri uznose i veličaju svemogućstvo Božje. Stoga ih između pedeset i šest izabrali je davanost gativjeg i prostranijeg uha, oni dušno i marljivo počajali moj glazbeni zavod, a ja, što grkljivim i sipljivim glasom, što tamburom uz grio, dogni sa svojom mlajđarjom, da će evo čuti, što se sprije.

Prošasta je nedjelja bila ona po Križima i prva pred Duhove. Pročukalo se, ţta li, da će se

Danja za predbrojbu, uz koja nema dotičnih sveta, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrste, uz koja nema prilike preplatiti, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i nove treba šaljati „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadaru“.

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

čene audijencije vogja manjine, kralj nema povoda da se rastane od vlaste, koja u Zastupničkoj Kući raspolaže jekom većinom, i koja je u teško doba, sa riješkom pozivnoscu i pravim patriozmom, razvila uvjagljivu djelatnost u interesu obrane domovine i da što je više moguće olakšati teške prilike pučanstva. Kralj izriče za to Tiszi i osobito priznanje i zahvalnost. Ručno pismo kaže dalje: Dok uverjavam Vas i članove vlaste o Mogram dojakašnjem punom pouzdanju, pozivljam vlastu neka svojom prokušanom vjernosti dalje vodi državne poslove i neka mi odmah prikaže zgodne prijedloge u kojima će se izraziti Moja zahvalnost i priznanje za divne napore i patriotičko držanje naroda u sudobnosnom denimu ovoga svjetskoga rata, i to u zamašnom sistemu ustanova narodnog gospodarstva i proširenja izbornog prava, koje bi odgovaralo današnjem velikom dobu i životima što ih je narod prinoš, a s obzirom ne životne interese ugarske države.

Proces radi umorstva ministra predsjednika grofa Stürgkh.

BEČ, 30. Rasprava u kaznenoj parnici protiv dr. Fridriha Adlera radi umorstva ministra predsjednika grofa Stürgkh zakazana je za 18 i 19 maja. Mjerenje medicinskog fakulteta potvrđuje Adlerovu okrpljivost i odgovornost.

Revolucija u Rusiji.

Ruska vojska i mir.

Javljuju iz Minska, 26. o. m. U današnjoj sjednici kongresa odaslanika svih vojski na fronti, govorio je niz govornika da apsolutnu potrebu o fenzivnih ratnih potvrdava. Započevši ofenzivu, pobijedili smo unutrašnje neprijatelje, a na isti način pobijediti čemo izvanjskog neprijatelja. Poslije rasprave, konstatovao je predsjednik konferencije, da se lozinka „Dolje s ratom“ tekom rasprave nije niti izrekla. Pribav rezolucije odgođen je do večeri sjeđnice.

Nasuprot tomu javlja „Corriere della Sera“ iz Petrograda, da je sada „Rabotškaia Gazetta“, koja stoji blizu vijeća radnika i vojnika, počela raspravljati o mitrovnom pokretu. Spomenuti list preporučava, da se u čitavoj zemlji priređuju mitrovne manifestacije i zahtijeva, da se započnu pregovori s centralnim vlastima.

„Pester Lloyd“ dobiva preko Stockholma vi-

jest, da ministar rata Gučkov putuje od jednog odjela vojske k drugom, te nastoji da pribavi sebi što više pouzdanih. Trideset i dva člana dume, koji su pošli na frontu, da komešaju kod tamnijih četa za nastavak rata, nisu još postigli nikakvih uspjeha. Vijesti, što ih šalje „Petrogradska brzjavna agentura“, gojuju da se učinila na radikalne socijaliste.

Petrogradski radikalni socijalisti ojačali su dolaskom Lenjina. Lenjin je izraziti protudemonstrantima. Kozaci i protivnici socijalista rastjerili su radikalne socijaliste.

Petrogradski radikalni socijalisti ojačali su dolaskom Lenjina. Lenjin je izraziti protudemonstrantima. Kozaci i protivnici socijalista rastjerili su radikalne socijaliste.

stovanje drugih ide za tim, da se tej jaz još po veća. Izuzevi veke zapadne, sibirске garnizone, izjavile su posade raznih gradova, da ne će udovoljiti nalogu ministra rata, prema kojem bi se imale odaslati na frontu nadoknadne čete. Čete na fronti da su dovoljno jakе za obranu ruskih granica. Ostale čete, koje se nalaze u posadama, da su potrebne za borbu protiv unutrašnjih neprijatelja, koji prije proturevolucijom. Vijeće radnika i vojnika zaključilo je, ne odzvati se na nalogu ministra rata. Toga je shvaćanje za sada, kako „Pravda“ javlja, nekih 600.000 vojnika.

Ranjeni i osačeni vojnici petrogradskih bolnica prave demonstracije za nastavak rata.

PETROGRAD, 30. Petrogradska agencija, 29 aprila: Ranjenici i osačeni, koji se lječe u Petrogradu, priredešte jutros silnu demonstraciju.

Ranjenici su iz svih bolnica hiteli k sabornoj crkvi S. Isaka sa stjegovima i natpisima, u kojima su tražili da se rat nastavi, te da krv što se na bojištu prolila, ne bude uzeludna žrtva. Demonstracija je učinila na narod silan utisak.

Momčad od preko 43 godine oslobođena od vojn. aktivne službe u Rusiji.

PETROGRAD, 30. Petrogradska agencija. Vlada je naredila, da se sva momčad, kojima je preko 43 godine, ima oslobođiti od vojnike aktivne službe.

Prilikе u Petrogradu.

Javljuju iz Kopenhagena: U Petrogradu je došlo prošlih dana do bučnih demonstracija radikalnih socijalista. Čete, što ih je provizorna vlada odeslala da uspostave red, priključile su se odmah demonstrantima. Demonstranti su klicali „Živio mir, dođe Francuska, dolje Engleska!“ Megijutum su se sabrili i drugi ljudi, koji su priredili protudemonstraciju. Kozaci i protivnici socijalista rastjerili su radikalne socijaliste.

Petrogradski radikalni socijalisti ojačali su dolaskom Lenjina. Lenjin je izraziti protudemonstrantima. Odbio je poziv, da se svojom strankom priključi vijeću radnika i vojnika.

</

nedovjerno u rukama entente, tekom daljnijih operacija u njemačke ruke. Hindenburg je vazduh vođio iznenajenja.

Neuspjeh englesko-francuske ofenzive.

O bitci na zapadnoj fronti piše pukovnik Egli: Ako se želi stvoriti sud o ukupnom uspjehu englesko-francuske ofenzive u mjesecu travnju između Argonna i Lensa, potrebno je predložiti sebi ciljeve, za kojima ta ofenziva ide. Vojno vodstvo entente nije stvarno sakupilo tako ogromne sile ljudi i ratnoga materijala samo da prodre nekoliko kilometara dalje u neprijateljske pozicije ili da zaplijeni stanovit broj topova, već je imalo sigurno mnogo dalekosežniju nakanu. Nu kako su napadači postigli razmjerno neznačajne uspehe, proizlazi iz pariskih telegrama, koji ustanovljuju, da se je navalna Francuza i Engleza protegnula na frontu od preko 60 km, i da je ondje sve ukupno zarobljeno 19.000 Njemačaca, dokle po prilici 300 neprijateljskih vojnika na jedan kilometar, te da je zaplijenjeno oko 100 njemačkih topova, dokle, ništa dva na jedan kilometar. To su gubici, koji ne stoje u nikakvom razmjeru sa naporima, te zaostaju daleko iza uspjeha, što su ih Njemači postigli u svojim prijašnjim napadima i ofenzivama.

Francuska štampa o bojevima na zapadu.

Iz Berna sejavljaju: Premda francuska štampa prilično pesimistički prosuđuje vojnički položaj, a osobito novu englesku ofenzivu, to ipak očituje, da se još uvijek ne može raznnavati kakove nakanе krije Hindenburg sa svojim uzmakom. Neki listovi, među njima i «La France Militaire» mišljaju, da će trebati jošte teških žrtava, da se postigne kakav realni, neposredni uspjeh.

Uspjesi podmorničkog rata. Prehrana i trgovina Engleske.

Berlin, 28. travnja. U glavnem odboru Reichstaga upozorio je državni tajnik za unutrašnje posle dr. Helfferich još jednom na to, da je tehnički ukupni rezultat podmorničkog rata, već u prvom mjesecu neograničenog podmorničkog rata, nadvišio očekivanja pomorskih krugova za 25 postotaka. Gospodarski uspjeh da je bezuvjetno posljedica tehničkog uspjeha. Državni tajnik upozorio je iza toga na smanjenje tonaze, te izjavio, da je jasno, da engleska trgovacka flota ne može dugo podnijeti takvog potopljanja, kao da ova dva mjeseca. Dovoljna naknada novim gradnjama, je isključena, budući da je engleski putništvo brodova već u godini 1916. unatoč svim naporima bio manji od normalnoga potroška, proračunano za mirno doba. Pokušaji, da se opet predobije u većoj mjeri neutralno brodovlje, nalaze svoju granicu u vlastitim interesima neutralaca, koji hoće da čuvaju svoju flotu za mirno doba.

Ako se uzme u obzir, da se otvorenjem neograničenoga podmorničkog rata od prilike polovice neutralnoga brodskog prometa drži padanje od Engleske, tad se dolazi do toga, da se je već u prvom mjesecu podmorničkog rata morao dolazak i odlazak brodskoga prostora u engleskim lukama smanjiti za jednu četvrtinu do jedne trećine. Da doista broj prometa iznosio je od početka podmorničkog rata manje od 40 postotaka broja, koji je u miru poprečno označavao kretanje, u engleskim lukama. Ovaj učinak mora progresivno rasti. Onih hiljadu drenih brodova po 3000 tona, što ih sada kame graditi Ujedinjene Države, da spase Englesku, stupilo bi po svoj prilici istom onda u akciju, kad već ne bi se imalo što spasiti. Iza toga iznjo je državni tajnik brojeve o nazadovanju engleskog uvoza u veljači 1917. prema veljači 1916. Ako se uzme u obzir još veliki porast cijena, to proizlazi smanjenje uvoza od prilike na 25 posto. Pokušaj Engleske, da se drastičkim ograničenjem uvoza manje vrijedne robe maknu s puta poteškoće, moraće se izjaloviti, jer od čitavoga uvoza od 42 milijuna tona oplao je 1916. samo na živčnu sredstva, na drvo i na željezne rudače oko 31 milijun tona.

I među ostalim robom, koja svega skuplja iznosi samo 11 milijuna tona, nalazio se mnogo robe, neophodno potrebite za rat. Ograničenje uvoza od 25 postotaka, mora dokle bezuvjetno oštvo zahvatiti i uvoz, koji je važan za rat. Državni tajnik podstavlja je iza toga na izvanredno veliku odvisnost britanskoga potroška žitarica, krm, užitak, svrha je ovog malog članka.

Vitezslava Novaka balada „Huda sreća“ za mješoviti zbor uz čelveroručnu glasovirska pratnju.

(Prigodom njezine izvedbe na slavenskom glazb. večeru).

Svojim stilom i svojim kulturnim zadatom program subotnjeg koncerta stoji na mnogo većoj visini od običnih naših rasjajanih dalmatinskih programa. Osim toga posebna je važnost ovog koncerta, da prikaže zadarškoj publici napomeni, ponajviše italijanskom glazbom, cijelu jednu veliku epohu u slavenskoj glazbi, koja se svojom velikom izrazitošću nacionalizma dovela do neodvisnosti i originalnosti prama svim glazbenim narodima Europe. U tome koncertu zastupani su glazbeni velikani Slavenstva u svojim skladbama. Publike će moći da se upozna sa Smetanom, Dvoržakom, Novakom, Tschaikovskijem i Borodinom, te našim Lisinskijem. Shvaćit će važnost narodne pjesme u čisto umjetničkim i modernim obradama našeg Dobronića. Upoznati će jednom riječi, sebe, snagu i ljepotu svoje slavenske bili, koja se čuti od prve do zadnje točke ovog koncerta. Upoznavši, shvatiti će tu ljepotu i viđjeti na kojem stepenu više ta naša ljepota stoji prama tugom.

Premda bi se komu ova glazba mogla pričiniti modernističkom, zaista je ipak još slavenska romantika. Skladba, koja ipak imajući mnogo romantičkoga, jednim se svojim dijelom odvaja od romantičke i postaje moderna, jest balada «Huda sreća», kompozicija najvećeg stila na subotnjem koncertu od najvećeg češkog živućeg kompozitora V. Novaka. Kratka analiza, koja bi omogućila našoj publici veće razumijevanje i savršeniji umjetnički užitak, svrha je ovog malog članka.

mesa i sladora od inozemstva, te reče: Nepovoljna svjetska žrtva od 1916., iza koje će po svoj prilici slijediti još jedna takova od 1917., ističe se sve to oštire u svom djelovanju. U Ujedinjenim Državama, dokle u najznamenitijem području, od kuda se sve to dobiva, osjeća se već i sada pomanjkanje. U Engleskoj poštuje situaciju izvanredna nestaća krumpira. Na očigled nedostatnosti zalihe žita djeluje ta nestaća dvostrukoto teško. Engleske odredbe, koje su same po sebi na veliko zasnovane, da se promakne poljodjelstvo, ne bi mogle nikako djelovati na britansku opskrbu prije žrtve 1918. Tej bi uspjeh dokle došao prekasno. Nama je tijesno, ali mi smo sigurni.

Rat izglađivanja okrenuo se protiv svog začetnika. Američki apostoli humaniteta, koji kušaju naše neutralne susjede bićem gladi natjerati u rat, neće ništa učiniti. Engleska pozna svoj položaj, te traži odluku na kopnu i tjeru stolne hijadu svojih sinova u smrt i propast. Nestalo je vjere, da može mirno i udobno cekati, da nas svlada glad, ili dogje u pomoć «veliki brat s onkravode». Državni tajnik zaključio: Ostanemo li sami sebi vjerni, zadržimo li mirnu krv i žive, držimo li u redu vlastitu kuću, te ostanemo li složni, pobijedili smo. Radi se o glavi! (Jetzi geht es um das Ganzel!) Njemački narod mora za tih odlučnih teških sedmica pokazati, da je spremam ustrajati.

U Ugarskoj.

Službeni komentar Previšnjem ručnom pismu ministru predsjedniku grofu Tiszi.

U savezu s previšnjim reskriptom prima budimpeštske korespondencije sa nadležne strane ovo saopćenje:

«Vlada će u najkraće vrijeme odgovoriti previšnjem nalogu, te podastrijeti dotične osnove. Osnove za javno pučko blagostanje protezat će se osim mjera za nemotnike, ratničke udovic i sirote na to, da se udovolji higijenskim i kulturnim zahtjevima pučanstva, kao i na to, da se omogući širim slojevima naroda sličanje zemljišta, izmjenit će se i upotpuniti institucija radničkoga osiguranja. Kako je prirodno, pridružit će se tomu i pravedno priznanje pravnog položaja zvaničnih organizacija radnika. Osim toga pripisuje vlada osobitu važnost podesnom uređenju beriva, promaknuća i životnih prilika činovnika. U pitanju narednih odredaba na području izbornoga prava ne možemo izgubiti s vido činjenicu, da je ugarsko zakonodavstvo prije jedva 4 godine stvorilo dalekosežnu demokratsku izbornu reformu, tako da se u ovaj čas može govoriti samo o upotpunjaju jošte neprokušanoga djela reforme. Kod rješenja ovog zadatka valja da uzmem za misao vodilju načela, da kod podjeljivanja izbornoga prava prime priznanja oni, koji su se kod obrane zemlje osobito odlikovali.

Na tom području krči put izbornu pravo od godine 1913. koje daje pravo glasa svima onima, koji su za svoga vojničkoga službovanja postignuli čin podčasnika. Usljed rata već ova odredba osigurava mnogim zasluznim državljanima izbornu pravo. S ovog istog načela kani vlada predložiti, neke bi i vlasnici kolajna za hrabrost dobili izbornu pravo. Osim toga želi vlada promijeniti odredbe izbornoga zakona u tom smjeru, da onim državljanima koji umiju čitati i pisati, neosigurava pravo glasa samo porezni cenzus od K 20. nego i posjed od 8 jutara oranice ili jednakovelični zemljinski posjed. Vlada se ne ograjuje ništa od misli na takova detaljna pitanja, čije ispravno rješenje može zgodno upotpuniti pravo obvezatne odredbe izbornoga zakona od godine 1913., a da se ne uzdrmaju temelji toga zakona i ne izvrgne opasnost polozaja ugarske inteligencije.

Odredbe protiv ententnih agitatora u Srbiji.

«Beogradske Novine» od 24 p. m. saopćuju ovu odredbu c. i k. vojne glavne gubernije za Srbiju: Englezi i Francezi smjeraju, da poburi srpski narod i da ga naveđu na buntovnička djela protiv njegovih sadanjih vlasti. Historija posljednjeg buntovničkog pokušaja, — ma koliko da je ona žalosna za onaj maleni dio srpskog naroda, koji se od nekoliko plaćenih vogoa davno dovesti do sigurnog samoubojstva, — kazuje dosta jasno unapred sudbinu svih sličnih poduzeća nesavjesnih

Vitezslav Novák, učenik Dvoržakov, sađa profesor kompozicije na praškom konservatoriju, predstavlja najmoderniju struju savremenе češke glazbe. Ipak ova je radnja plod još njegovih mlajih dana, t. zv. «moravsko-slovačke perioda» u kojoj on teži k što idealnijem izražavanju čisto nacionalnih moravskih subjekata. Njegova tehnika pokazuje kontinuitet sa Dvoržakom, kao što se i u ovom ovom koncertu može opaziti uspoređujući Dvoržakov moravski dvorjev «Blebetuš» sa spomenutom Novákovom baladom.

Tekst ove radnje jest narodna moravska balada. Moliv općenit cijeloj slavenskoj narodnoj pjesmi, — junaka tragika, — obraglije se i u ovom baladni velikom originalnosti i snagom. Novák je u komponovanju ove krasne narodne pjesme stopio svoju genijalnu dušu sa dušom svog moravskog seljaka. Ritam i melodija odaje čisto slovački karakter, a to sve u majstorskoj obrabi.

Čelveroručna glasovirska pratnja kao uvod ilustrira stupanje vojske uz bubanj. Iza toga zbor očeva dojam toga prizora:

„Jeće trubje i bubnjevi.“

Glazba sa snažnim «fortissimom» i upadanjem sā svim glazovima i pratnjom sugestivno izražava svu vanjsku i unutrašnju uzbuđenost jednog takvog odlaska. Nije to nikakva banalna imitacija trublja i bubnjeva, to su bubnjevi i trublje u kričanju sa ljudskom dušom u najsavršenijem glazbenom izrazu.

Iza toga prihvata zbor učvodi klavirski motiv marša:

„Idu vojnički redovi!“

Prizor poslaje intimniju.

„Veća seja poslušala

Ža brata konja sedlala.

agenata Engleza, koji se tobiože brinu za slobodu, pravilnije rečeno za propast malih naroda. Srpska krv, uzaludno prolivena, treba ponovo da bude jedina vrijednost, kojom bi platilo učešće u ovom englezko-francuskom pregrijavanju, koje je samo dokaz njihove nemoći. Engleski podstrekac hoće svojim novcem ponovo da verbuje jeftine samoubojice, koji bi mjesto njega trebali da vrše uzaludan posao. Lukevi Britanac vidi, da će mu biti nemoguće da ratuje «do posljednjeg ruskog vojnika», kao što je namjeravao, pa sed treba i posljednji Šrbin, koji je još u životu, da se krvari za njega, za njegovu kesu i za njegovu korist. Od svih žrtava sporazumnih sile nije ni jedan narod tako strahovito i tako uzaludno proljevao svoju krv, kao srpski, i ni jedan narod nije tako strahovito i tako uzaludno proljevao svoju krv, kao srpski. Da ipak ti nesavjesni sebični britanski zavrgači ne znaju granice. I oni srpski ljudi, koji nisu kao vojnici u časnoj borbi prolili svoju krv na oltaru englezko-francuske gramljivosti, treba sada kao punjenici i razbojnici da se krvave za svoje neće vijeće.

Vojna glavna gubernija pretpostavlja, da srpski narod, poučen žalosnim iskustvima ovoga rata, neće podleći novim pokusajima zavojenja stranih agenata i tujih najamnika, tih izdajnika njegove krv, koji se pojavljaju pod obrazinom patriota.

Svjesna o svojoj moći, vojna glavna gubernija opominje srpski narod, čiji su mirni članovi ovdje u svaku dobu nalazili slobodu, koja stoji u suglasnosti s ratnim zakonima i mogućnošću za svoj opstanak te zaštitu protiv nepravde, da u svom vlastitom interesu produži i dalje putem lojalnog ponašanja i bezuslovnog mira, ne kome se do sad nalazila daleko nedmašnja većina domoroca a zaposljene oblasti, i da se ne deje zavesti ni u kakvu nesmotrenost. Svaki pokusaj neupoučenih zanesenjaka za pobunu protiv sadanje državne vlasti bit će u začetku nemilostivo ugušen. Moguće poremećenje reda povratit će se odmah samo o trošku i na štetu srpskog naroda.

Vojna glavna gubernija u Srbiji stavlja svakom na znanje, da će se prema svakome, koji engleskog, francuskog ili ma kog drugog stranog agenta kojim bi načinom pomaže, daje mu skloništa, ili hotimice propusti da takvog agenta prijavi, ili koji njegove planove ma kojim načinom potpomaže — postupati po zakonu o ratnoj nuždi zbog učešća u pobuni. Megutim će se svakom onom, koji jednog engleskog, francuskog i t. d. agitatora živog preda c. i k. vlastima, isplatiti nagrada od 2000 kruna; onome koji mrtvoga preda, nagrada od 1000 kruna, a onome, koji u hvatanju takvog agenta dostavljanjem ili kojim drugim načinom bude učestvovan, isplatiti će se nagrada od 500 kruna.

Naši Dopisi

Split, 28. aprila.

Pučka ženska škola Velogvaroša u Splitu, svečano je proslavila prvi Previšnjem Imendant Carice i Kraljice Zite u ovoj župskoj Crkvi je svečana služba Božja, na kojoj su bile sve vlasti, uredi, učiteljstvo sa školskom djecom, sva društva i mnoštvo pobožnog puka. Svetu Misu utroške optjevao je m. p. Nadžupnik O. Ante Bilonić.

Načelnice, te okitije slike mile Vladarice. Njima se pridruži 20 učenica IV. i V. razreda, nošće svaka u ruci kitu cvijeća i zastavice Carske Kuće, državne i trobojnice, te sastavice živi vijenac oko slike, pjevajući prigodnu pjesmu. Svečanost se svršila pjevanjem II. kitice Carevke, a kroz to su vrijeme ostale učenice posipale cvijećem živu sliku. Krasan je to prizor bio!

Sve su učiteljice sudjelovale, da zabavica bolje uspije, ali najveća zasluga ide učiteljici F. Fanteli, koja je svojim umjetničkim darom divno pripravila učenice i sastavila deklamaciju.

Drnis, 27 aprila.

Danas na Imendant Njegova c. k. Veličanstva Carice i Kraljice Zite u ovoj župskoj Crkvi je svečana služba Božja, na kojoj su bile sve vlasti, uredi, učiteljstvo sa školskom djecom, sva društva i mnoštvo pobožnog puka. Svetu Misu utroške optjevao je m. p. Nadžupnik O. Ante Bilonić.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gos. Namjesnik grof Attens u posebnoj audijenciji kod Njegova Veličanstva.

Beč, 29. Cesar je danas primio u posebnu audijenciju namjesnika dalmatinskoškog grofa Attensa.

Za prehranjivanje naroda.

«Austrijsko centralno društvo za nabavu» u Beču postalo je Namjesništvu na raspolaženje za Dalmaciju: I vagun riježa i 1 vagun tjestenine; a to je namijenjeno bolnicama i bolesnim osobama i djeci koji take hrane trebaju; postalo je još 6 vaguna «Gondra» sira; od tijek, 3 su određena za opskrbno područje «Zadružnog saveza u Splitu» a opskrbno područje za kotare Žadar, Šibenik i Dubrovnik

Njima se
Kuća, dr
enac oko
čanost se
roz to su
sem živu

zabavica
iteljici F
om divno

aprila.
elicanstva
vila je
se vlasti.
a društva
utrojke
oni.

TI
a poseb
nstva.
posebnu
Attemsa.

abavu u
ganje za
ine; a to
sobama i
još 6 va
gijena za
Splitu a
k i Du

Namjes
nabavku
rbljivanje

dovoljno
nema za
živeza.

eličanstvo
emilostivo
e u ratu

u Mora
eglednik
zasluge s

zi Lop i
ž za za
ost;

kolarkom
Baliću u
m. Petru

eličanstvo
premilo
gog raz
u Splitu
ju struč

poštolsko
ređar
brovniku
olajne za
pred ne

povjednik
to lijepo
ve vrline

stvo Pre
ivo ud
Supetar),

je upra
mjenišni

sperato:
odgovor:

u sa ja
ud, tako
zintovni

junačke
i glaso
na tu
Sestre
as onih,
sve tope
je samo
ječ raz
signat je

nenat
to baš
samo li
prešla je
ju je on
slušajući

ori A.
tu djeve
velikim
kladbu a
Jovak.

Koncert dobrotvornog društva hrvatskih gospoginja u Zadru.

U subotu, 5. maja bit će u dvorani «Radium» najavljeni veliki koncert na korist prehrane siromašne đece.

Program: 1. dio: 1. a) V. Lisinski: «Ženski zbor» iz op. «Ponin», II. čin, I. prizor, b) A. Dvorak: «Život vojaka», iz ciklusa «Hrvatski dvorjevi». Izvođi ženski zbor. Na glasovitu prati gđica E. Grisogono. Zborovima upravlja g. F. Leßerer. 2. Dargomiljski: «Dusice đevojko», dvorjev za sopran i alt. Izvođi gđice M. Rumpel i I. Milicević. Na glasovitu prati g. A. Dobronić. 3. a) Božović: Notturno, iz II. kvartete D. Dur. b) Čajkovski: Andante cantabile, op. 11. Izvođi gudalački kvartet, gg. A. Novak (viol. I.), Br. Nardić (viol. II.), F. Foretić (viola), I. Frauwallner (cello). 4. a) B. Smetana: Arija iz I. čina op. «Dalibor». Izvođi g. prof. I. Baistić uz pratnju violina, g. A. Novak, i glasoviru, g. A. Dobronić. b) Vl. Bersa: Arija iz I. čina op. «Zlatar-plesnik». Izvođi g. prof. I. Baistić. Na glasovitu prati g. A. Dobronić. 5. a) B. Dobronić: Hrvatske narodne popijeve, op. 4. a) Kunovima ciganima (drganska), b) Garavuša (slavonska). Izvođi muški zbor. Zborovima upravlja g. A. Dobronić. 6. dio: 1. J. Hatze: a) Japimita, b) Kolo. Izvođi mješoviti zbor. U «Napitnicu» arhitekta izvođi g. prof. I. Baistić. Na glasovitu prati gđica E. Grisogono. Zborovima upravlja g. F. Leßerer. 2. a) A. Rabinštejn: Azra. b) J. Hatze: Ti. Izvođi gđica M. Rumpel. Na glasovitu prati F. Leßerer. 3. a) Chopin: Nocturne, op. 48, br. 1. b) Žaremsky: Grande Polonaise. Izvođi na glasovitu gđica O. Javor. 4. a) M. Iljorguški: Hopak. b) A. Grečaninov: Uspavanka. Izvođi gđica I. Milicević. Na glasovitu prati g. F. Leßerer. 5. a) B. Smetana: Dvorjev iz op. «Dalibor». Izvođi gđica M. Nikolić-Kaer i g. prof. I. Baistić. b) Čajkovski: «Obij me, ali me ljubi». Izvođi gđica M. Nikolić-Kaer. Na glasovitu prati g. F. Leßerer. 6. V. Novak: «Huđa srca», op. 23. Izvođi mješoviti zbor. Na glasovitu prati gđica E. Grisogono i A. Zanella. Zborom upravlja g. A. Dobronić. Početak tačno u 8 sati. — Cijene: Uzlaznica: kr. 2. Sjedala u dvorani: kr. 1. Sjedala u loži: kr. 2. — Dobrovoljni se doprinosi primaju se za zahvalnošću. — Sjedala se kupuju u «Hrvatskoj Knjižarnici».

Gradnja naše željeznice neće biti obustavljena.

Onomađne slijepiske «Jedinstvo» objelodanilo članak o opasnosti da bi gradnja pruge naše željeznice mogla biti obustavljena.

Uredništvo je na to primilo od poduzeća ovaj telegram:

— Dovršena komisija, sastavljena od dvorskog savjetnika, plem. Bertele Grandenberg, ministarskog savjetnika Dr. Zelinke, željezničkog nad-savjetnika Giacomelli i drugih članova željezničke uprave, kao i članova poduzeća, koja je, pregleđavši željezničku prugu u građnji i uvjerivši se o dozadanjem teku iste kao i prilikama za prehranu radnika i zarobljenika, zaključila je ne samo radnju prosljediti već istu svim raspoloživim sredstvima poduprijeti i pospješiti. Oprovrnje dokle sve glasine o obustavi radnje jer su netemeljite.

Poduzeće Dalmaspoj.

Žalovanje.

Gospodina dvorskog savjetnika Antuna Stržila c. k. zemaljskog školskog nadzornika u miru i brata mu Frana c. k. gragjevnog savjetnika pomorske Vlade u Dubrovniku zadesala je teška nesreća, smrću ljudjenu im majike, koja je 28. aprila preminala u Trstu u 83. godini života.

Rastuženim sinovima i naše iskreno sačeće.

Blagovorno dalmatinskoj pomorskoj zakladi.

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice «Dalmatia» dostavilo je «Blagovorno dalmatinskoj pomorskoj z. kladi» u Trstu kr. 200 na počast uspomene gospode Manfredu Catticha i Pia Negri, članova upravnog vijeća, a gosp. Ante Bogdanović kr. 25 na počast pok. gospodina Pia Negri.

Vijesti iz zadarske nadbiskupije.

Premišljeni Pragospodin Nadbiskup imenovao je vič. D. Ivana Bađrova ekskurentom Polač; vič. D. Boža Čavlova župnim upraviteljem Birbinja-Savu; vič. D. Mihovila Fabijanića dušobrižnikom Rave; vič. D. Tomu Šešelju župnikom u Ražancu.

„Za Boga i za Cara.“

Akcija grofice Ter. Thun-Thun za dalmatinske invalidice, 38. popis prinos.

50 kr.: Johann Kattus Beč;

30 kr.: Fran. Prince Liechtenstein Beč;

po 20 kr.: Alois Lemberger Beč, Ban Barun Ivan Skelecz Zagreb;

po 10 kr.: Hrv. puč. Blagajna Gradač (Gornje Primorje), Hrv. seoska Blagajna Donje Dicmo, Ernst Fürst Hohenberg Konopiš, Max Fürst Hohenberg Konopiš, Sophie Fürstin Hohenberg Konopiš, Građan Harrach-Lobkowitz Beč, Josef Baron Hrubý Peček, Prof. Dr. Holzknecht Beč, Ot. IV. Ivančić Živogošć, Baron Ottokar Junker Schweissing;

po 4 kr.: Hrv. rađ. seoska Blagajna Bol, Joh. Hanžder Župn. Döbling, Franz von Hawerba Beč, Dr. Rob. Ritter von Holzkenchi Grinzing, Iv. Domilic Split, Don. Toma Ivanović Župn. Sutivan, Mate Ivančić glavar Drniš, Iv. Jakovović Split, Don. P. Jadošić Božava, Ljubomir Jurić nađuč. Biograd, Sali Ježurum Split, Don. Pet. Kaer Makarska, Don. Miho Kalebic Dugopolje, Spirko Kalugjerović načelnik Lužnica, Don. Iv. Katalinić opat Skradin, Dr. Jos. Košćina Grohote, Don. Jerol. Kovačević Štaklska, Marijana Kraja nađuč. Komiža, Kristo Krstić nađuč. Sinj, Vladim. Kulić Šibenik, Dr. Em. Katić Zadar, Stipe Kalterna Split, Juraj Kalina Split, Pavao Katalinić Trogir, N. N. Čelovac.

Sa prijašnjim popisima ukupno kr. 31.379.42.

Crveni Križ.

Hrvatska narodna zajeđonica, Rocksprings Ohio, dostavila je u mjesecu maju prošle godine preko North Side Bank, Rocksprings Ohio, Sjednjene države, kr. 1150 za pokrajinsko prijedome državu «Crvenog Križa» za Dalmaciju.

Buduć tek sada pokr. prip. društvo Crvenoga Križa doznao za tu posilku, izriče ovim putem hrvatskoj narodnoj zajeđonici svoju najtopliju blagodarnost.

Perković Josip, c. k. carinarski prijamnik iz Tijesnoga da počasti uspomenu pok. Vicka Perkovića premiunilog na Klisu kr. 5 — pok. Velika Pelicariča pok. Nika premiunilog u Mostaru kr. 5.

Don Frane Soša župnik Turnja na uspomenu pok. Antuna Novaka c. k. demanjalnog nadupravitelja kr. 2.

«Odrabana biblioteka»

izdala je u lijepom i dobrom prijevodu, velikog Švedskog književnika Augusta Strindberga «Pripovijetke».

«Rijetko se našao koji pisac — veli se u predgovoru ove knjige — da sa tolikom mjerom duhovitosti i vještine, smjelosti i ironije, sa tolikim

dvorom umjetničkog opažanja i književne invencije razotkrije i počvrne strogoj analizi odnose muškog i ženskog spola kao što August Strindberg. Za život svog razglašen i svuda poznat kao «sjeverni antifeminista», poštovan samo u malom krugu čitalaca, nije Strindberg mogao zauzeti dostojno mjesto u evropskoj modernoj književnosti. Tek njegova nenađena smrt 1912. god. promijenila je suoči slične javnosti u prilog njegovom književnom geniju. Popularnost njegova imena neobično poraste, njegove mnogobrojne drame i romanе, nove i naučni nastavci stade se tražiti i čitati, te u kratko vrijeme stekao opće priznanje i cijenu; evropska javnost uvigle sađ, da se ugasio jedan riječnik i neobičan talent na književnom horizontu mističnog sjevera.

Djelovanje mišljenje kritike o njegovim literarnim proizvodima ustupilo je mjesto jednouđušnom sudu, da Strindberg u tipičnom predstavniku modernog realizma, pokuša dnušenih problema i duhovitom humoristom pripada dostojno mjesto uz njegove velike skandinavske zemlje: Ibsena, Bjørnsena, Knuta, Hamsuna, Jakobsena i t. d.»

«Sve ono, što pravog pišca odlikuje i uždiže na običnim smrćnicima i što oko njegove glave obavija nimbus vječne slave, nalazimo kod A. Strindberga.»

Poštanske vesti.

U austro-ugarskom upravnom području Poljske, bio je otvoren i predan javnom prometu još i c. i k. etapi poštanski i brzojavni uređ «Zwirznic». Početkom tačno u 8 sati. — Cijene: Uzlaznica: kr. 2. Sjedala u dvorani: kr. 1. Sjedala u loži: kr. 2. — Dobrovoljni se doprinosi primaju se za zahvalnošću. — Sjedala se kupuju u «Hrvatskoj Knjižarnici».

U poštanskom saobraćaju sa ovim novim etapnim poštanskim uređom, pripremili su:

pri predaji: dopisnice, otvorena pisma, tiskalice (novine), uzorci robe, paketi bez očitovane vrijednosti do 10 kg. težine i 1000 kruna pouzeća, otvoreno predani vrijednosni listovi, poštanske uputnice, položnice poštanske štedionice i brzojavke;

pri razdaji: dopisnice, otvorena i zatvorena pisma, tiskalice (novine), uzorci robe, paketi bez očitovane vrijednosti do 10 kg. težine i 1000 kr., pouzeća, vrijeđnosni listovi, poštanske uputnice i brzojavke;

Za udovice i siročad palih dalm. vojnika.

Darovaše, da počaste uspomenu pok. Ante Novaka, dem. nadupravitelja u Biogradu; Obitelj Marka Bržica, Biograd kr. 30.

Da počaste uspomenu pok. Dr. Luja Mazzi: Petar Benzon, posječnik kr. 10, udova Dr. Jura Ferri-a 10, Mara udova Petijo 10, Alfons Bitanga 10, bračna Truccolo 20, Jure Vučemilović p. Filipa 10, Ligutić Nikola 6, svi iz Imotskoga.

Da počaste uspomenu pok. Dr. Jura Ferri Mara u. Petijo Imotski kr. 6.

Da počaste uspomenu pok. Petra Wranitzky iz Zadra: bračna Truccolo, Imotski kr. 10.

Da počaste uspomenu pok. Jozef Markovinčić iz Silbe: Šrećko Baraćević, Zadar kr. 5.

Asocijacija di soccorso d' impiegati.

Ci comunicano:

L' associazione di soccorso degli impiegati dello Stato della Dalmazia in Zara, tenne nel giorno 25 marzo 1917, la XXII. adunanza generale annua, direttà dal suo presidente l' i. r. consigliere d' Appello i. p. cavaliere Giuseppe Rossi-Sabatini.

Fatia un'estesa relazione sullo sviluppo e sullo stato economico dell' associazione nell' anno 1916, rilevata la sempre maggiore deficenza di soci e lo scarso progresso di questo sodalizio, il quale mercè una larga partecipazione potrebbe recare grandi vantaggi al ceto degli impiegati dello Stato, alle loro vedove ed orfani, il sig. presidente rilevò come ad onta all' esiguo numero dei soci (80 in tutta la provincia) si sia potuto nel 1916 accordare 450 corone di sussidi ai soci colpiti da infortuni e siano rimaste con la fine del 1916 cor. 1604.94 nel fondo; che dai redotti del fondo intangibile furono elargite corone 725 agli orfani dei soci decessi, e che questo fondo alla fine dell' anno di gestione 1916, importava corone 24.079.88.

Il presidente rilevò come questo sodalizio, ove fosse largamente e generosamente appoggiato — potrebbe recare grandi vantaggi agli impiegati dello Stato, — ciò oltre ai sussidi orfani conferiti ad essi ed ai loro orfani, la vedova d' un socio resosi defunto percepisce un importo non inferiore alle corone 100.

Fu quinđi proceduto all' elezione del comitato di sorveglianza e dei membri del giudizio arbitrale-

mentale e dei loro sostituti.

La seduta fu chiusa con un triplice evviva a Sua Maestà l' Imperatore.

RAZLIČITE VIJESTI

Cesaricin imendan.

U Beču, 26 travnja. Dridgom imendana Djezina Veličanstva cesarice i kraljice. Zite grad je bio svečano iskišen zastavama. U listovima se općito izriče radost, što narodi monarhije opet mogu pozdraviti vladaricu na prijestolju. Ističe se tih, ali nemurna spremnost na pomoć Djezini Veličanstva za siromuhe i bolesnike, a naročito za djecu, te za ranjene i bolesne vojниke, pa se na tom izriče vladarici najustrudnija hvala pučanstvu. Naši narodi i naša domovina osjećaju, da i opet u aju majku, koja je već osvojila sva srca.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

RAT.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 1. Službeno se javlja: 1. maja 1917.

Da na kojem bojištu nije bilo osobitih događaja.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK.

Prenimlje naručbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izrada. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik, slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, fini biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju možu dragu količinu, i plaća najvišom cijenom.

Tko želi nabaviti uz povoljne cijene

Sumpora i Galice

neka se obrati na
Matko Milković, Rijeka.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE — ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle per lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor. 400.000, in rate mensili di Cor. 20.

Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20.

Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10.

Lotti Turchi 1870 da f. chi 400. Vinc. principale f. chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

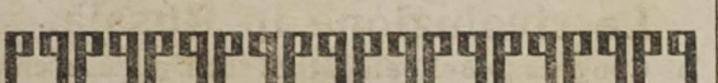
Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabiliti.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con incasso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Kocke za čorbu

1000 komada Kr. 20

franko poštarine — pouzećem

Elio Premovich

Trst VII-12.

6-6

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna „BLANKA“

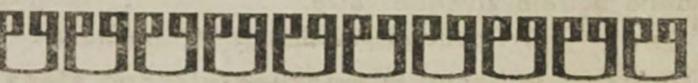
Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 dkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovđe, i to samo ako mi buđe unaprijed dostavljena odnosna svota.

MARCELLO PATTIERA -- Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamaće sve štedioničke uložke od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osiguravajućeg društva «HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište u tvrtke Michele Truden - Trst — za ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izrada. — Skladište i rasprodaja na veliko svakovrsnik, slatkiša: Roks Drops obični, Roks Drops fini, svileni Foures, fini biskvita i t. d. i t. d. sve uz umjerene tvorničke cijene. — Kupuje prazne vreće, koju možu dragu količinu, i plaća najvišom cijenom.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR E. Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Uskrsnih od 4 do 12 h. — Školskih potrepština osobito Zadaćica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mape za pisma 10 Kuv. i 10 Listova 26 h. — Feldpost 1000 komada Kr. 5 i 6. — Cigaretnog papira: «SAMUM» I. vrste kr. 780, II. vrste kr. 680. «AUSTRIA» kr. 420 po kartonu. — Fotografskih potrepština.

Emailiranih Tablica

za dućane i uredne.

Električna Baterija Kr. 1.40 komplet Kr. 3.90.

Disaći stroj «Meteor» Kr. 380. takozgor hrv. pismom.

Početa od gume i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 76×50, Kruna 350. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Špaga od papira od 1/2 do 6 m/m po kg. Kr. 5 do 6.60, sa gvoždenom žicom 3 m/m kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Jadranska banka
podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicam

3 3/4 kamata.

Konvertirajte svoje hipotekarne dugove u jeftine, amortizacione i neotkazive zajmove

Zemljivo Veresijskog Zavoda Kraljevine Dalmacije u Zadru.

Zavod nije ustrojen radi dobitka, već za promicanje zemljivo Veresijske u Dalmaciji.

Zeman je za konverzije veoma povoljan.

Dobrojni tečaj zavodskih zajmova iznosi sada 100%.

Hipotekarni dužnik plaće zavodu godišnje samo 4 1/2% kamate, 1/4% doprinos upravnome trošku, najmanje 1% na dobitak glavnice, uz naknadu nekih sitnih troškova.

Da pr. na zajam od Kr. 1000 plaće se polugodišnje:

polovica 5 1/2% anuiteta	K. 27.50
1/8% doprinos upravnome trošku	K. 1.25
naknada poreza prihodarine	K. 0.18
biljež namirnice	K. 0.20
ukupno	K. 29.13

Ovo se plaće kroz 75 polugodišta (37 1/2 godina), pa je onda utrušten cijeli dug na glavnici i kamatama. Sve bliže obavijesti daje kretom pošte ravnateljstvo zavoda.

10-12

Pozatim pisanih pjev

Keranovom u njegovim na

dana i prvih

činac, Milan I.

godom listom

mome očinske

naša mladež

tila u sampa

pripremlala po

rođu na uhar

pristajući u

plamenitosti

Nemot i

gagoli, neko

mladost, koj

po gdekoj